

Fatima

Autor Administrator

Hodoèašæ u Fatimu

Branka Širiniaè

Laganim hodom u procesiji svo to mnoštvo ljudi iz raznih krajeva, razlièitih jezika i govora nosi svoja nadanja, zavjete i vjeru i utjeèe se u svojim strahovima i sa svojim željama Gospi fatimskoj uz pjevanje nježnog i jednostavnog pozdravnog refrena . Ave, ave, ave Maria; ave...

Ima neko vrijeme kako zvono crkve naše male župe Sv. Maksimilijana Kolbea odzvoni poznate taktove koje usput nesvjesno pjevušim. Uz zvuk zvona iz sjeæanja izranjaju slike veèernje procesije iz fatimskog svetišta. U ovo predbožiaèno blagdansko vrijeme iz cijelog posjeta Portugalu najbliže je sjeæanje na Fatimu.

Fatima je naselje u središnjem Portugalu , udaljeno dvjestotinjak kilometara od Lisabona prema unutrašnjosti. Ponajprije je to mjesto hodoèašæa katolièkih vjernika ali i turistièko odredište svjetskih putnika i znatiželjnika. Ono što danas ukljuèuje obilazak Fatime izgleda kao tri odvojena dijela jednog naselja.

Prvi susret sa Fatimom je ulazak u posve novo naselje u oèitoj užurbanoj izgradnji. To je naselje hotela, samostana, crkava i ostalih prateæih objekata za prijem i boravak hodoèasnika i ostalih turista. Naselje je doslovno obgrlilo prostor Svetišta a nova gradnja agresivno osvaja krajolik gusto natiskan novim objektima uz prateæu buku, užurbanost i sve što prati suvremenu mehanizaciju i tehnologiju.

Nasuprot opstaje „stara“ Fatima koja zadržava jezgro izvornog mjestašca uz umjeren rast naselja kako to veæ život stanovnika traži. Treæi dio je mali zaselak fatimske opæine Aljustrel u kojem su rođena djeca vidjelice. Tu se pokušava zadržati, koliko je moguæe, izgled mjesta što bliže godinama djetinjstva djece vidjelica. Do zaselka Aljustrel najljepše je stiæi šetnjom po

Križnom putu i mjestima ukazanja. Put je uređen kao i etnica u nekom dalmatinskom krajoliku: nizak suhozid ili uređen zid sa svake strane puta, krta zemlja na kojoj raste kvrgavo i bodljikavo grmlje koje na mjestima prerasta u umarke hrasta crnike, borova, neobrađenih maslina ali i sve višeg obrađenih maslinika. Ono što dopunjuje tamo nije umarke je još hrast plutnjak i eukaliptus. Eukaliptus premda nije ovdje autohton, voli Portugal a umarski struènjaci nam rekoèe da je rasprostranjenost te biljke jedan od dokaza krtosti tla tog područja.

Prisjetimo se zašto toliko ljudi u svoja izletnièka odredišta želi uvrstiti hodoèaèe u Fatimu. Godina je 1916. Malo mjesta èe Fatima i još manji zaselak Aljustrel. Siromaèan kraj, siromaèni ljudi uglavnom neobrazovani, mnogi nepismeni, žive nešto malo od poljoprivrede, više od stoèarstva. Logično je da je najèeša a èesto i jedina literatura molitvenik i koliko toliko redovno okupljanje stanovništva u mjesnoj crkvi. Iz tog proizlazi i svaki svjetonazor i naèin razmišljanja, življenja i ponašanja. Djeca vidjelice su Jacinta od sedam godina i Francisco Marto od devet godina (brat i sestra) i Lucia dos Santos od deset godina, bliska rodica i prijateljica Jacinte i Francisca. Djeca su zadužena za èuvanje ovaca u okolici svog doma, pa uz svoju pastirsku obvezu sve ostalo je igra kao i svoj djeci uvijek i svugdje.

Tijekom te 1916. godine bez prethodne bilo kakve najave, ili ju djeca nisu uoèila, ukazuje im se Anđeo kao glasnik Gospina ukazanja i to tri puta na njima poznatim i bliskim mjestima. Anđeo ih je pouèio neke molitve, najavio Gospino ukazanje i podario im Tijelo i Krv Gospodnju kako kazuju djeca. Gospa se djeci ukazivala tijekom 6 mjeseci 1917., od svibnja do studenog svakog 13. u mjesecu (s iznimkom ukazanja 19. kolovoza obzirom da je policija sprijeèila dolazak djece na mjesto ukazanja). U cijelom tijeku događaja kod ukazanja, ponavlja se i ovdje vrlo slièan obrazac ponašanja svih sudionika: strastvena uvjeravanja vidjelica u istinitost svojih doživljaja, zaprepaštenost, strah i neshalaženje roditelja, rodbine i susjeda, nevjerica i suzdržanost Crkve i izrazita agresivnost i neprimjerena primjena represije državnih vlasti prema djeci.

Gospa se ukazivala uvijek na istom mjestu iznad jedne omanje èesmine (hrasta crnike), razgovarala je uvijek samo sa Luciom, Jacinta ju je vidjela i èula, a Francisco samo vidio. Kako su djeca bila izložena nevjerici, ruganju, kažnjavani od okoline i vlasti, Lucija je zamolila Gospu za neko "èudo" kao dokaz i Gospa je najavila èudo prilikom posljednjeg ukazanja u tom nizu od 6 mjeseci te 1917. godine. To je poznato "èudo sunca" kojem je prisustvovalo preko 50-ak tisuèa ljudi, novinara, predstavnika crkvenih i državnih vlasti. Gospa je između ostalog najavila djeci slikom i rjeèju vrlo brzi odlazak Jacinte i Francisca sa ove životne ravni "k sebi u nebo" ali i dug i mukotrpan ostanak Lucie kao Gospine glasnice poruka narodima svijeta, zadataka koje moraju izvršiti crkveni poglavari ali i posljedica izvršavanja ili neizvršavanja Gospinih savjeta.

Gospa u svojim porukama, uporno govoreći, moli usredotočenost na etičnost življenja u svakodnevnom ponašanju, privrženost duhovnosti kao temeljnoj odrednici čovjeka i svakodnevnom prakticiranju takvog svog životnog određenja kako bi ljudi lakše uočili i izbjegli opasnosti novog pohoda bezvjere i anti duhovnosti ukazujući na glavnog promicatelja sveukupnosti te ideologije: komunizam Rusije. Gledajući unazad tijekom događaja posljednjih gotovo stotinjak godina od fatimskih ukazanja i objavljena sjećanja naročito sestre Lucie, tako se i ostvarilo.

Vratimo se u Fatimsko svetište. Tijekom dnevnih obilježnji, neopterećeni prevelikom užurbanošću zahvaljujući ležernom dnevnom rasporedu našeg patera Ivana Mikića, imali smo vremena obići mjesto, prisustvovati misama, razgledati obje crkve i pastoralni centar, pokupovati sitne neizbježne uspomene i darove, svatko prema svojim afinitetima. Kasno navečer gotovo svi hodočasnici i ostali dolazili bi na večernju procesiju u Svetište. Prema Svetištu dolazili smo kroz mali uređen i održavan park-umarak sa nekoliko visokih stabala uobičajenih tamošnjih vrsta: hrast crnike i plutnjaka, borovi, eukaliptus i masline. Iz njihovih krošnji razliježe se vrlo glasan cvrkut ptica koji na tom dijelu nadglasava žamor mnoštva u Svetištu.

Svetište je od male prvotne kapelice, izgrađene još 1918., godine naraslo na veliki prostor gdje su osim novog nadgrađa nad prvotnom kapelicom, na dvije nasuprotne uzvisine izgrađena crkva Gospe fatimske od sv. Krunice i posve nova crkva Sv. Trojstva. Večernja procesija koja nam je bila draga završnica svakog dana boravka u Fatimi, kreće iz kapelice i odvija se u dva vijugava reda između dviju crkava.

Prostor Svetišta, premda kratak hodočasnici utihne, a svi osjećamo blagost i spokoj jer upravo ti osjećaji izvire iz mnoštva ljudi. Ostavili smo svakodnevnu poslovnu strku, krvave i okrutne filmove i krvaviju stvarnost, nakaradne izmišljotine za neprestanu agresiju na dušu i um. Nastojimo, bez obzira na osobnu svjesnu predanost vjeri, biti prijazni, uvažiti svačiji tuđi razlog dolaska makar ga i ne znali. Osvrćemo se s razumijevanjem a ne prezirom, naročito na hodočasnike koji dolaze do Svetišta na koljenima uzdajući se i vjerujući u svojoj tegobi Gospi fatimskoj.

U procesiju, kroz prostor male kapelice prvo dolazi osvjetljen križ iza kojeg se formira kolona vjernika sa upaljenim svijećama, zatim osvjetljen kip Djevice fatimske načinjen prema opisu sestre Lucije. Kip Djevice

nije velik, stoji na oblaèiæu, zaogrnutu bijelim plaštem, lagano nagnute glave koju su 13. svibnja 1946. okrunili poveæom skupocjenom krunom. Kasnije, u krunu je ugraðan metak poslije atentata na papu Ivana Pavla II. Poznato je da je karizmatični papa Ivan Pavao II vjerovao kako mu je upravo "Gospa fatimska" život u tom atentatu.

Laganim hodom u procesiji svo to mnoštvo ljudi iz raznih krajeva, razlièitih jezika i govora nosi svoja nadanja, zavjete i vjeru i utjeèe se u svojim strahovima i sa svojim željama Gospi fatimskoj uz pjevanje nježnog i jednostavnog pozdravnog refrena . Ave, ave, ave Maria; ave...